

Nacionālajai Trīspusējās sadarbības padomei (NTSP)

2019. gada 15. aprīlī

Nr. 81/1

Par Valdības rīcības plāna Deklarāciju

Latvijas Brīvo arodbiedrību savienība (LBAS) un tās dalīborganizācijas ir izskatījušas Valdības rīcības plāna projektu, kas izstrādāts balstoties uz 23.01.2019. apstiprināto A.K.Kariņa Ministru kabineta darbības deklarāciju, sadarbojoties nozaru ministrijām ar sociālajiem un sadarbības partneriem un Ministru prezidentam ar ministriem individuālās, sarunās vienojoties par galvenajiem veicamajiem darbiem un sasniedzamajiem rezultātiem.

Lūdzam ņemt vērā priekšlikumus, ko izteikušas LBAS dalīborganizāciju, un kas apskatāmas šī dokumenta pielikumā, tajā skaitā priekšlikumi no:

Latvijas Veselības un Sociālās Aprūpes darbinieku arodbiedrības, uz 3 lapām;
Latvijas Izglītības un zinātnes darbinieku arodbiedrības, uz 3 lapām;
Latvijas Sabiedrisko pakalpojumu un transporta darbinieku arodbiedrības, uz 1 lapas;
Latvijas Sakaru darbinieku arodbiedrības, uz 2 lapām;
Latvijas Meža nozares arodbiedrības, uz 1 lapas.

Kā arī LBAS un LIZDA priekšlikumus NTSP 2019. gada aprīļa sēdes protokollēmumam par pedagogu darba samaksas pieauguma grafika izpildi, uz 3 lapām.

Priekšsēdētāja vietniece

I.Liepiņa

Svirskis, 29377160

**LATVIJAS VESELĪBAS UN SOCIĀLĀS
APRŪPES DARBINIEKU ARODBIEDRĪBA
(LVSADA)**

Bruņinieku ielā 29/31-302, Rīgā, LV 1001
Reģistrācijas Nr.40008043987
Mājas lapa: www.lvsada.lv

Tālr. 67847300, 67847304
Fakss 67847303
e-pasts: lvsada@lvsada.lv

15.04.2019.

Nr. 2/7-91

LBAS priekšsēdētājam

E. Baldzēnam

Par priekšlikumiem valdības rīcības plānam (VRP)

Gatavojoties VRP projekta izskatīšanai NTSP 16.04.2019., jau iepriekš (20.03.2019.) informēju Jūs par LVSADA līdzšinējo iesaistīšanos VRP pilnveidošanā. Konkrēti, **LVSADA** 15.02.2019. Veselības ministrijas rīkotajā apspriedē VRP projektu **izvirzīja divus priekšlikumus**. **Pirmais** paredzēja *vienādot atalgojuma par noteikšanas principus ārstniecības personām un operatīvā medicīniskā transportlīdzekļa vadītājiem*. **Otrais priekšlikums** paredzēja *uzlabot kārtību, kādā Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienesta (NMPD) darbinieki saņem valsts apmaksātu veselības aprūpi*. Atbilstoši vēstulei, ko LVSADA 01.04.2019. saņēma no Veselības ministrijas, **pirmais priekšlikums pēc būtības ir ņemts vērā**. Diemžēl **otrais priekšlikums NTSP izskatāmajā VRP projektā nav iekļauts**. Tomēr šis priekšlikums ir ļoti svarīgs, lai nodrošinātu neatliekamo medicīnisko palīdzību valsts iedzīvotājiem (detalizētu pamatojumu skat. 20. marta vēstulē).

Ņemot to vērā, LVSADA ierosina papildināt VRP projekta 137.2. pasākumam atbilstošās sadaļas ar trešajiem apakšpunktiem sekojošā redakcijā (pasvītrots):

- 1) sadaļa *Rīcības plāna pasākums*: paātrinot NMPD darbinieku piekļuvi veselības aprūpes pakalpojumiem;
- 2) sadaļa *Darbības rezultāts*: nodrošināts “zaļais koridors” valsts apmaksāto veselības aprūpes pakalpojumu saņemšanai NMPD darbiniekiem. MK iesniegti grozījumi MK 2010. gada 21. jūnija noteikumos Nr. 563 “Kārtība, kādā Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienesta darbinieki saņem apmaksātu veselības aprūpi”.
- 3) sadaļa *Izpildes termiņš*: 01.07.2019.”.

Priekšsēdētājs

V. Keris

Pluša 67847300

**LATVIJAS VESELĪBAS UN SOCIĀLĀS
APRŪPES DARBINIEKU ARODBIEDRĪBA
(LVSADA)**

Bruņinieku ielā 29/31-302, Rīgā, LV-1001
Reģistrācijas Nr.40008043987
Mājas lapa: www.lvsada.lv

Tālr. 67847300, 67847304
Fakss 67847303
e-pasts: lvsada@lvsada.lv

20.03.2019

Nr. 2/4-62

Latvijas Republikas Ministru prezidentam

God. Arturam Krišjānim Kariņam

Zināšanai:

Latvijas Republikas Saeimas

Sociālo un darba lietu komisijas priekšsēdētājam

God. Andrim Skridem

Latvijas Republikas veselības ministrei

Cien. Ilzei Viņķelei

Latvijas Brīvo arodbiedrību savienības priekšsēdētājam

God. Egilam Baldzēnam

Par valdības rīcības plāna veidošanu

Ministra prezidenta birojs ir rosinājis Nacionālās trīspusējās sadarbības padomes nākamās sēdes (10.04.2019.) darba kārtībā iekļaut diskusiju par valdības rīcības plānu. LVSADA savas kompetences ietvaros jau ir iesaistījusies valdības rīcības plāna pilnveidošanā, taču saskārusies ar neizprotamiem šķēršļiem.

Konkrēti, **LVSADA** pārstāvis 15.02.2019. piedalījās Veselības ministrijas rīkotajā apspriedē par valdības rīcības plāna projektu un **izvirzīja divus priekšlikumus**, kas veicinātu cilvēkresursu attīstību veselības aprūpes nozarē un attiecināmi uz valdības deklarācijas sadaļu un rīcības jomu *Veselības aprūpe / Pieejamība*. **Pirmais priekšlikums** paredzēja deklarācijā dotā uzdevuma nr. 136 *Nodrošināsim Veselības aprūpes finansēšanas likumā noteikto normu izpildi, palielinot publiskā sektora finansējumu veselības aprūpei un paaugstinot veselības aprūpē strādājošo darba samaksu*. darbības rezultātus papildināt ar trešo punktu sekojošā redakcijā:

3. Vienādoti atalgojuma noteikšanas principi ārstniecības personām un operatīvā medicīniskā transportlīdzekļa vadītājiem valsts un pašvaldību iestādēs un kapitālsabiedrībās.

SAŅEMTS
VALSTS KANCELEJĀ
2019.g. «20» 03 plkst. 13:00

Otrais priekšlikums paredzēja deklarācijā dotā uzdevuma nr. 137 *Noteiksim pacientiem un ārstniecības personālam saprotamu valsts apmaksāto veselības pakalpojumu apjomu un definēsim saprātīgu maksimāli pieļaujamo gaidīšanas laiku valsts apmaksāto veselības aprūpes pakalpojumu saņemšanai, pakāpeniski atsakoties no kvotām.* darbības rezultātus papildināt ar ceturto punktu sekojošā redakcijā:

4. *Uzlabota kārtība, kādā NMPD darbinieki saņem valsts apmaksātu veselības aprūpi.*

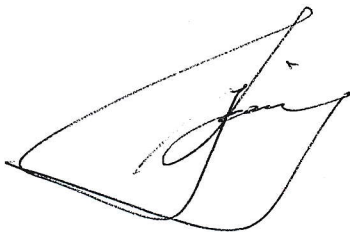
✓ **Pamatojums.** Nodrošinot neatliekamo medicīnisko palīdzību iedzīvotājiem, Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienesta (NMPD) darbinieki veic ar īpašu risku saistītu darbu paaugstinātas psiholoģiskas un fiziskas slodzes apstākļos, ko darba devējs nevar novērst ar darba aizsardzības pasākumiem. Tāpēc cilvēka darbspēju saglabāšanā ir viena no būtiskākajām problēmām, ar ko saskaras NMPD, realizējot tam deleģēto funkciju (skat. likumprojekta *Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienesta neatliekamās medicīniskās palīdzības nodrošināšanā iesaistītā personāla izdienas pensiju likums* anotāciju). Ne velti Valsts un pašvaldību institūciju amatpersonu un darbinieku atlīdzības likuma 39. panta pirmā daļa paredz NMPD darbiniekiem tiesības uz valsts apmaksātu veselības aprūpi, kas precizētas ar Ministru kabineta noteikumiem Nr. 563 (21.06.2010.) *Kārtība, kādā Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienesta darbinieki saņem apmaksātu veselības aprūpi.*

Diemžēl realitātē NMPD darbinieki saskaras ar garām rindām uz viņiem nepieciešamo ārstniecības pakalpojumu saņemšanu. Tas kavē darbu dienestā un neveicina NMPD nodrošinājumu ar nepieciešamajiem cilvēkresursiem. Lai situāciju uzlabotu, Veselības ministrijas darba grupa 2018. gada augustā nolēma, ka jāuzlabo NMPD darbiniekiem nepieciešamo veselības aprūpes pakalpojumu savlaicīga pieejamība; NMPD vadībai tika uzdots aptaujāt darbiniekus par gaidīšanas ilgumu minēto pakalpojumu saņemšanā. Tika paredzēts, ka pēc informācijas saņemšanas no NMPD divu mēnešu laikā Veselības ministrija, sadarbojoties ar LVSADA, izstrādās priekšlikumus par nepieciešamajiem grozījumiem normatīvajos aktos.

NMPD vadība 2018. gada novembrī iepazīstināja LVSADA ar iepriekš minētās darbinieku aptaujas rezultātiem. Atbildes uzrādīja, ka 2018. g. pirmajos 6 mēnešos veselības aprūpe ir bijusi nepieciešama 725 cilvēkiem jeb 22% no visiem dienesta darbiniekiem. Kaut arī pacienta iemaksu un līdzmaksājumu viņu vietā sedz valsts, 2045 epizodēs (42% gadījumu) darbinieki par pakalpojumu bija spiesti maksāt pilnu cenu no savas kabatas ilgā gaidīšanas laika dēļ. Tika runāts arī par to, ka darba roku trūkums dienestā ir ļoti jūtams.

LVSADA rakstiski 01.03.2019. lūdza Veselības ministriju sniegt informāciju, vai ministrija ir iekļāvusi abus minētos LVSADA priekšlikumus valdības rīcības plāna projektā. Diemžēl atbildes joprojām nav, tāpēc rodas bažas, vai Veselības ministrija izprot, cik svarīgi ir nodrošināt NMPD ar nepieciešamajiem cilvēkresursiem. Ņemot to vērā, lūdzu Jūsu atbalstu tam, ka valdības rīcības plānā tiek iekļauti konkrēti pasākumi, kas nepieciešami savlaicīgas neatliekamās medicīniskās palīdzības nodrošināšanai.

LVSADA priekšsēdētājs

Valdis Keris

Pluša 67847300

Latvijas Izglītības un zinātnes darbinieku arodbiedrība

Reģistrācijas Nr. 40008043830 Bruņinieku iela 29/31, Rīga, LV-1001, Latvija
Tālrunis, fakss: 672 70 273, e-pasts: lizda@lizda.lv

Rīgā

15.04.2019.

Nr. 84

Latvijas Brīvo arodbiedrību savienības
priekšsēdētājam Egilam Baldzēnam

Informācijai:

LR 13.Saeimas Izglītības, kultūras un zinātnes komisijai
Izglītības un zinātnes ministrijai
Veselības ministrijai
Zemkopības ministrijai
Kultūras ministrijai

Par priekšlikumiem Valdības rīcības plāna projektam

Latvijas izglītības un zinātnes darbinieku arodbiedrība (turpmāk - LIZDA) ir iepazinusies ar Valdības rīcības plāna projektu, kurš izstrādāts balstoties uz 2019. gada 23.janvārī apstiprināto Deklarāciju par Artura Krišjāņa Kariņa vadītā Ministru kabineta iecerēto darbību un sniedz savus komentārus un priekšlikumus.

Deklarācijas sadaļa un rīcības joma: “NĀKOTNES TAUTSAIMNIECĪBA. Zinātne un pētniecība”.

Pasākums Nr. 56.1. *Nodrošināt zinātnes bāzes finansējuma pakāpenisku pieaugumu, veicinot finansējuma nepārtrauktību un stabilitāti (t.sk par atalgojumu).*

Darbības rezultāts. *Sagatavots prioritārais pasākums budžeta veidošanas procesā, paredzot zinātnes bāzes finansējuma pieaugumu, kas veicina ilgtspējīgu valsts tautsaimniecības attīstību. Šī mērķa izpildei nepieciešams ieguldīt būtisku daļu no ikgadējā Zinātniskās darbības likumā paredzētā 0,15% IKP pieauguma pētniecībai un attīstībai, kas 2020. gadā veido vismaz 20 milj. eiro, 2021. gadā vismaz 40 milj. eiro, 2022. gadā vismaz 60 milj. eiro, kurus investē, izpildot jaunos kvalitātes kritērijus.*

LIZDA komentārs: Atbalstām, ka budžetā plānots paredzēt zinātnes bāzes finansējuma pieaugumu, bet nav skaidrs nosacījums, ka budžeta finansējuma palielinājums tiks investēts tikai “izpildot jaunos kritērijus”. Pašlaik zinātnē nodarbināto darba pienākumus nosaka vairāki normatīvie akti un par šo pienākumu veikšanu netiek nodrošināts konkurētspējīgs atalgojums, daudzu gadu garumā netiek pildīta Zinātniskās darbības likuma norma par valsts budžeta finansējumu zinātnei.

Pasākums Nr. 56.5. *Īstenot ilgtspējīgu zinātnes attīstību, definējot un ieviešot jaunus zinātnes kvalitātes kritērijus izcilībai, internacionalizācijai (tostarp Latvijas un ārvalstu zinātniskā personāla mobilitātei) un sadarbībai ar industriju.*

Darbības rezultāts. *Sagatavoti un iesniegti MK 12.11.2013. grozījumi noteikumos Nr. 1316 "Kārtība, kādā aprēķina un piešķir bāzes finansējumu zinātniskajām institūcijām".*

LIZDA komentārs: LIZDA atbalsta kvalitatīvu pētniecību un tās rezultātu pārneši uz ražošanu, tomēr uzsver, ka Latvijā pastāv zinātņu jomas, kurās pētījumu rezultātu tieša sasaiste ar industriju nav iespējama (piem., humanitārās zinātnes, daļēji arī sociālās zinātnes), vai arī zinātnes jomas, kurās ir vairāk lokāli orientētas, un, kurās nav nepieciešama izteikta internacionalizācija vai ārvalstu zinātniskā personāla piesaiste, piem., lauksaimniecības zinātņu joma. Tādejādi, ieviešot jaunus zinātnes kvalitātes kritērijus, vairākas zinātņu nozares ir pakļautas iznīcībai, jo tās atbilstoši savai specifikai nespēs nodrošināt izcilību.

Deklarācijas sadaļa un rīcības joma: LATVIJAS CILVĒKI. Izglītība.

Pasākums Nr. 122.4 *Nodrošināsim mērķtiecīgus un efektīvus ieguldījumus iekļaujošas izglītības īstenošanai un atbalstīsim kvalitatīvas izglītības pieejamību bērniem ar īpašām vajadzībām, bāreņiem un bērniem no sociāli mazaizsargātām ģimenēm.*

Rīcības plāna pasākums. *Sniegt atbalstu vispārējās izglītības iestāžu izglītojamo individuālo kompetenču attīstībai, tai skaitā izglītojamajiem ar mācīšanās traucējumiem un mācību grūtībām.*

LIZDA komentārs: Grozījumi Vispārējās izglītības likumā paredz, ka speciālās pamatzglītības programmas izglītojamiem ar fiziskās attīstības traucējumiem, somatiskajām saslimšanām, valodas traucējumiem, mācīšanās traucējumiem no 2020.gada 1.septembra nevarēs īstenot speciālajās izglītības iestādēs, bet iekļaujoši – tikai vispārīzglītojošo skolu speciālo klašu vai grupu veidā, kā arī integrēt izglītojamās vispārējās izglītības klasēs. Šobrīd tam netiek paredzēti atbilstoši finanšu resursi.

Papildus finansējumu atbilstoši MK noteikumu projektam «Noteikumi par vispārējās izglītības iestāžu nodrošinājumu atbilstoši izglītojamo speciālajām vajadzībām» ir aprēķinājusi IZM, pamatojoties uz starpinstitucionālas darba grupas pārstāvju vienošanos. Pārstāvji vienojās: 1) paplašināt un precizēt atbalsta pasākumu kopumu, kas izglītības iestādei jānodrošina izglītojamajam ar speciālām vajadzībām atbilstoši izglītojamā vajadzībām, ja izglītojamais tiek iekļauts izglītības iestādē; 2) noteikt, ka atbalsta pasākumi īstenojami arī izglītojamajiem, kuriem nav valsts vai pašvaldības pedagogiski medicīniskās komisijas atzinuma, bet speciālās vajadzības ir identificējuši izglītības iestādes atbalsta komandas speciālisti; 3) atbalsta pasākumi piemērojami un individuālie izglītības programmas apguves plāni veidojami pirmsskolas izglītojamajiem; 4) par iespēju izglītības iestādei organizēt izglītojamajiem ar speciālām vajadzībām medicīniskās rehabilitācijas pakalpojumu saņemšanu, kas netiek finansēti no izglītības procesa nodrošināšanai paredzētā budžeta 5) aprēķinot mērķdotāciju izglītojamo ar speciālām vajadzībām skaitam skolā piemēro palielinātus koeficientus atbilstoši speciālās izglītības programmai. Pēc IZM sniegtās informācijas Saeimas Izglītības, kultūras un zinātnes komisijai (2019.gada 26.februāra vēstule Nr. 4-2e/19/607) aprēķināts, ka atbilstoši darba grupā izstrādātajiem priekšlikumiem, papildus atbalsta pasākumu finansēšanai nepieciešams 147 365 euro mēnesī.

LIZDA priekšlikums Darbības rezultātiem: Papildināt ar 3.punktu “Izstrādāti un apstiprināti MK noteikumi «Noteikumi par vispārējās izglītības iestāžu nodrošinājumu atbilstoši izglītojamo speciālajām vajadzībām» līdz 2019.gada 1.jūnijam.

Pasākums Nr. 126.2 *Celsim pedagoga profesijas prestižu, stiprinot skolotāju mentoru institūciju, turpināsim īstenot pedagogu profesionālās attīstības stratēģiju un sniegt atbalstu pedagogu sākotnējās izglītības attīstībai.*

Rīcības plāna pasākums. *Izveidot valsts un reģionālu profesionālās pilnveides un metodiskā darba sistēmu pedagogiem un sekmēt sabiedrības izpratni par pedagoga profesiju.*

LIZDA priekšlikums: papildināt trešo darbības rezultātu ar vārdu “atbildību” aiz vārda “lomu” izsakot to šādā redakcijā “3) Izstrādāts un publiskots piedāvājums skolas, skolotāju un vecāku sadarbības modeļiem, lai stiprinātu vecāku lomu, atbildību un iesaisti izglītības procesā.”

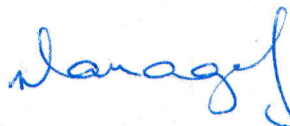
Pasākums Nr. 127.1 *Turpināsim palielināt pedagogiskā un akadēmiskā personāla atalgojumu un pilnveidosim atalgojuma modeli, tai skaitā pirmsskolas pedagogiem.*

Rīcības plāna pasākums. *Pilnveidot normatīvo regulējumu par valsts budžeta mērķdotāciju pašvaldību vispārējās izglītības iestāžu pedagogu darba samaksai sadali. Veikt pedagogu darba samaksas finansēšanas modeļa monitoringu.*

LIZDA priekšlikums: svītrot trešā darbības rezultātā vārdus “sākot ar 2020.gadu” izsakot to šādā redakcijā “ 3) Nodrošināta pedagogu zemākās mēneša darba algas likmes palielināšanas grafika izpilde. LIZDA pieprasa precizēt izpildes termiņu, nosakot 01.09.2019., atbilstoši spēkā pastāvošajiem normatīvajiem aktiem.

Nemot vērā, ka dokumenta projektu saņēmām tikai š.g. 12. aprīlī un laiks, lai detalizēti iepazītos ar Valdības rīcības plāna projektu bija nepietiekams, informējam, ka nepieciešamības gadījumā sniegsim papildinājumus jau iepriekšminētajiem priekšlikumiem.

Priekšsēdētāja

I. Vanaga

Grīnfelde 29265476
anda.grinfelde@lizda.lv

Štefenhagena 29824554
dita.stefenhagena@lizda.lv

Avdejeva 27897771
irina.avdejeva@lizda.lv

Latvijas Izglītības un zinātnes darbinieku arodbiedrība

Reģistrācijas Nr. 40008043830 Bruņinieku iela 29/31, Rīga, LV-1001, Latvija
Tālrunis, fakss: 672 70 273, e-pasts: lizda@lizda.lv www.lizda.lv

LBAS un LIZDA PRIEKŠLIKUMS NTSP 2019.GADA 16.APRĪĻA SĒDES PROTOKOLLĒMUMAM

2. Par pedagogu darba samaksas pieauguma grafika izpildi no 2019. gada 1. septembra

Latvijas Brīvo arodbiedrību savienība (turpmāk – LABS) un Latvijas Izglītības un zinātnes darbinieku arodbiedrība (turpmāk – LIZDA) informē, ka pedagogu darba samaksas pieauguma grafika izpildi no 2019. gada 1. septembra pamato:

1. Izglītības likuma 53. panta trešā daļa: *“Pedagoga mēnešalga par vienu slodzi nav zemāka par MK apstiprināto pedagogu darba samaksas paaugstināšanas grafikā noteikto mēnešalgu attiecīgajā laikposmā.”*
2. 2018. gada 15. janvāra Ministru kabineta rīkojums Nr. 17 *“Par pedagogu darba samaksas pieauguma grafiku laikposmam no 2018. gada 1. septembra līdz 2022. gada 31. decembrim”*,
3. Izglītības attīstības pamatnostādņēs 2014.–2020. gadam noteiktais, ka izglītībā strādājošo vidējā darba alga (bruto) salīdzinājumā ar vidējo darba algu valstī - 2020. gadā ir vienāda.

Nacionālās trīspusējās sadarbības padome nolemj:

mēneša laikā nepieciešams veikt grozījumus attiecīgajos normatīvajos aktos, kas nodrošinātu Izglītības likuma 53. panta trešās daļas, 2018. gada 15. janvāra Ministru kabineta rīkojuma Nr. 17 un Izglītības attīstības pamatnostādņēs 2014.–2020. gadam noteiktā izpildi.

Grafiks paredz pakāpeniski palielināt pedagogu zemākās mēneša darba algas likmes vispārējā izglītībā, t. sk, pirmsskolā un speciālajā izglītībā, profesionālajā izglītībā, interešu izglītībā, kā arī augstskolās un koledžās. Zemāko mēneša darba algas likmi pedagogiem no pašreizējiem 710 euro plānots celt līdz 750 euro – 2019. gada septembrī, 790 euro – 2020. gada septembrī, 830 euro – 2021. gada septembrī un 900 euro – 2022. gada septembrī. Grafiks paredz arī augstskolu un koledžu mācībspēku zemākās mēneša darba algas likmes pakāpenisku palielināšanu no 2019. gada līdz 2022. gadam.

LABS un LIZDA vērs NTSP uzmanību, ka **būtiskākie argumenti pedagogu darba samaksas paaugstināšanai ir:**

- 1) **Tiek apdraudēta ANO Ilgtspējīgas attīstības mērķa par nevienlīdzības mazināšanu izpilde**, jo pie pašreizējā finansēšanas modeļa “Nauda seko skolēnam” netiek nodrošināta līdzvērtīga pedagoģiskā darba samaksas likme par vienādu darbu dažādās izglītības iestādēs. Pedagogu darba samaksa par pedagoģisko likmi atšķiras no 680 euro līdz 1020 euro mēnesī.
- 2) Ekonomiskās sadarbības un attīstības organizācijas (turpmāk - OECD) Izglītības pārskatā “Education at a Glance” tiek secināts, ka absolūtajos skaitļos vidējās **Latvijas pedagogu** (no pirmsskolas līdz vidusskolai) **algas vidēji gadā ir zemākās starp visām OECD dalībvalstīm** un partnervalstīm. Vidējās izglītības skolotāja vidējā alga gadā ir 15 482 EUR (USD 18 400), t.i. apmēram 2,5 reizes mazāk par 27 766 euro (USD 33 000) OECD valstīs vidējo.
- 3) **Centrālās statistikas pārvaldes** (turpmāk - CSP) dati **apliecina**, ka 2017. gadā **mēneša vidējā bruto darba samaksa valstī** par pilnas slodzes darbu bija **926 euro**, salīdzinot ar 2016. gadu, vidējā alga palielinājās par 67 euro jeb 7,9%, un tā pieauga visās jomās. Salīdzinoši – **izglītībā strādājošajiem** vidējā bruto darba samaksa 2017. gadā **775 euro**, kas ir viena no zemākajām starp darbības jomām.
- 4) LIZDA 2018. gada novembrī veiktajā pētījumā par Pedagogu profesionālā atbalsta sistēmu **90% no 1258 aptaujātajiem pedagogiem “uzskata, ka pedagoga darba algas likme nevar būt zemāka par vidējo darba algu valstī, to reizinot ar koeficientu 1,2”**. Atsaucoties uz Finanšu ministrijas prognozēto tautsaimniecībā nodarbināto mēneša vidējo bruto darba samaksu 2019. gadā - **1063 euro** (Makroekonomiskās attīstības prognozes, FM prezentācija 04.02.2019) **pedagogu vēlme būtu saņemt 1276 euro. Grafiks no 2019. gada 1. septembra paredz pedagoga zemāko mēneša darba algas likmi – 750 euro**, bet salīdzinoši Igaunijā **minimālā darba algas likme pedagogiem ir 1250 euro.**
- 5) **Latvijas sabiedrība, t.sk., pedagogi noveco.** Pamatizglītības otrajā posmā un vidējās izglītības pakāpē skolotāju vidējais vecums Latvijā ir 48 gadi, kas ir trešais augstākais visās OECD dalībvalstīs un partnervalstīs. Vēl vairāk, apmēram 50% šajās izglītības pakāpēs strādājošo skolotāju ir 50 gadus veci un vecāki, kas ir ievērojami vairāk nekā OECD vidēji 36% (vidējās izglītības pirmajā posmā) un 40% (vidējās izglītības otrajā posmā). LIZDA norāda, ka **zemais pedagogu atalgojums ir viens no galvenajiem riska faktoriem jaunu pedagogu piesaistei:**
 - jo LIZDA pētījumā (2018) no 1258 aptaujātajiem pedagogiem 93% uzskata, ka pedagoga darba samaksa nav motivējoša, lai jaunieši izvēlētos darbu šajā profesijā;
 - jāakcentē, ka 2017./2018.studiju gadā tematiskajā studiju grupā “Izglītība” visos līmeņos ir uzņemti (1636) par 338 studentiem mazāk nekā 2016./2017.studiju gadā (1974). 2018./2019.studiju gadā vēl norisinās papildus uzņemšana, jo nav aizpildītas visas budžeta vietas. Tas norāda uz to, ka **jaunieši nelabprāt izvēlas studēt pedagoģijas programmās.** Vairāku gadu garumā trūkst pedagogi STEM jomā un pirmsskolas izglītības iestādēs, joprojām ir vakances uz pedagogu amata vietām.

LABS un LIZDA papildus vēlas akcentēt, ka pētījumos par pedagogu prestižu (2016. gadā) un pedagogu tiesībām (2017. gadā) balstīts ir **fakts par zemo pedagogu profesijas prestižu sabiedrības, izglītojamo un pedagogu skatījumā.** Zemais prestižs ietekmē arī pedagogu tiesības, piem., mēnesi pirms mācību gada sākuma iepazīties ar darba slodzi un tai atbilstošo darba samaksu nākamajā mācību gadā, ko savā Revīzijas ziņojumā (2018) ir norādījusi arī Valsts Kontrole. LABS

un LIZDA norāda uz daudzu gadu negatīvo praksi, ka tiesību akti, kuri saistīti ar pedagogu darba samaksu, savu juridisko spēku parasti iegūst vēlāk nekā mēnesi pirms kārtējā mācību gada sākuma. LABS un LIZDA vērš pastiprinātu uzmanību arī uz to, ka **ieviešot kompetenču pieeju mācību saturā, netiek plānoti laika un tam atbilstošie finanšu resursi**, tik vitāli **nepieciešamajai pedagogu sadarbībai** par labu skolēnu mācīšanas un mācīšanās procesa organizēšanai ceļā uz lietpratību.

**LATVIJAS SABIEDRISKO PAKALPOJUMU UN TRANSPORTA
DARBINIEKU ARODBIEDRĪBA**

LAKRS

Reģ. Nr. 40008043900, Bruņinieku ielā 29/31-503, Rīgā, LV-1001
Tālrunis: +371 28656124, fakss: +371 67035936, e-pasts: arodbiedriba@lakrs.lv, www.lakrs.lv

Rīgā

Latvijas Brīvo arodbiedrību savienības
valdes priekšsēdētājam E. Baldzēnam

Nacionālai trīspusējai sadarbības padomei

2019. gada 15. aprīlī

Nr. 54

Par Valdības rīcības plāna projektu

Latvijas Sabiedrisko pakalpojumu un Transporta arodbiedrība LAKRS iepazīstoties ar Valdības rīcības plāna projektu sniedz sekojošus priekšlikumus:

1. Turpmāk pirms izskatīšanas NTSP svarīgi būtu šādus un līdzīgus jautājumus saistītus ar nozari izskatīt apakšpadomēs (TSNTSA).
2. Deklarācijas sadaļā "Gudra transporta politika":
 - 2.1. uzdevumā Nr.087 rīcības plāna un/vai darbības rezultātu sadaļu papildināt ar punktiem 4) un 5) sekojošās redakcijās:
 - "4) iekļaut konkursa iepirkumu dokumentācijā minimālās prasības pārvadātājiem par sociālajām garantijām autobusu vadītājiem ņemot vērā darbinieku intereses";
 - "5) sekmēt ģenerālvienošanās noslēgšanu nozarē."
 - 2.2. uzdevumā Nr.091 rīcības plāna un/vai darbības rezultātu sadaļu papildināt ar papildus punktu sekojošā redakcijā: "sekmēt ģenerālvienošanās noslēgšanu nozarē."

Ar cieņu,

LAKRS valdes priekšsēdētājs

J. Kalniņš

A. god. Egilam Baldzēnam

Latvijas Brīvo arodbiedrību savienības priekšsēdētājam

Nacionālai trīspusējai sadarbības padomei

Rīgā, 2019.gada 15.aprīlī.

Nr. 01-03/190

Par Valdības rīcības plānu

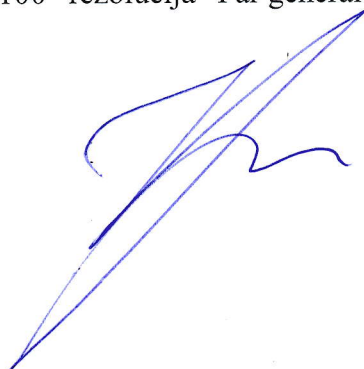
Latvijas Sakaru darbinieku arodbiedrība (turpmāk – LSAB) iepazīstoties ar Valdības rīcības plāna projektu, sniedz šādus priekšlikumus:

1. Deklarācijas sadaļā “Nākotnes tautsaimniecība” uzdevuma Nr. 020 rīcības plāna pasākumā uzsvērt koplīgumu un ģenerālvienošanos nozīmi “sociālā dempinga mazināšanā”.
 - a. Sekmēt ģenerālvienošanās noslēgšanu pasta, mobilo sakaru un IKT nozarēs. LSAB norāda, ka ģenerālvienošanās, piemēram, pasta nozarē ir labākais instruments, lai pakāpeniski piepildītu pasta nozares darbinieku cerības caur produktīvu darbu saņemt pietiekamus ienākumus, justies drošiem darba vietā un saņemt adekvātu sociālo aizsardzību. LSAB atbalsta pasta nozares dinamisku attīstību un tehnoloģisko modernizāciju, tāpēc aicina investēt darbiniekos un paredzēt aizsardzību pasta nozares līmenī, tiesisko vidi, virzot iniciatīvu par ģenerālvienošanās pasta nozarē;
 - b. Pasta, mobilo sakaru un IKT nozarēs ir vajadzīgas lielākas investīcijas darbiniekos, lai vēl vairāk veicinātu nozaru eksportspēju un izaugsmi un jauno talantu piesaisti (noturēšanu Latvijā un re-emigrāciju).
 - c. Ir nepieciešams iekļaut publisko iepirkumu konkursu dokumentācijā minimālās prasības darba devējiem pasta, IKT un mobilo sakaru nozarē, ņemot vērā darbinieku intereses sociālo garantiju un atalgojuma jautājumā.
2. LSAB atbalsta Eiropas Darba iestādes (ELA) atrašanos Rīgā, Latvijā Rietum un Austrum Eiropas darba tirgus standartu tuvināšanai, it īpaši darba samaksas jautājumā (jāmazina algu robs (angļu val. “wage gap”).

Pielikumā: Latvijas Sakaru darbinieku arodbiedrības pilnvaroto konferences “Sociālajam dialogam 100” rezolūcija “Par ģenerālvienošanās veicināšanu pasta nozarē”.

Ar cieņu,

prezidente

Irēna Liepiņa

LSAB Apstiprināta
2.04.2019.

LATVIJAS SAKARU DARBINIEKU ARODBIEDRĪBAS
2019.gada 2.aprīļa konferences "SOCIĀLAJAM DIALOGAM 100"
REZOLŪCIJA

par ģenerālvienošanas veicināšanu pasta nozarē

Ņemot vērā:

Eiropas Komisijas rekomendācijas par divpusējā sociālā dialoga stiprināšanu nozarē un to, ka pasta nozares normatīvie akti neregulē nodarbinātības un sociālās aizsardzības jautājumus, kā arī minimālā atalgojuma likmes pasta nozarē strādājošajiem,

ģenerālvienošanas mērķis ir pakāpeniski celt atalgojumu (it īpaši minimālo algu) un pasta nozares darba devēji un Latvijas Sakaru darbinieku arodbiedrība var slēgt ģenerālvienošanos pasta nozarē, vienojoties par noteikumiem, kas regulē darba tiesisko attiecību saturu, it īpaši darba samaksas, darba aizsardzības, darbinieku kvalifikācijas paaugstināšanu un citiem ar jautājumiem;

Latvijas Darba devēju konfederācija (LDDK) un Latvijas Brīvo arodbiedrību savienība (LBAS) kā Latvijas nacionālā līmeņa sociālie partneri un Eiropas Sociālā dialoga dalībnieki, vērš uzmanību uz sociālā dialoga un ģenerālvienošanas būtisko lomu Latvijas tautsaimniecībā,

2018.gada 9.oktobrī Latvijas Sakaru darbinieku arodbiedrības (turpmāk - LSAB) un Satiksmes ministrijas parakstīto sadarbības memorandu par ģenerālvienošanas noslēgšanas veicināšanu pasta nozarē un to, ka ģenerālvienošanas pasta nozarē ir iekļauta Pasta politikas pamatnostādnēs 2019-2020,

Latvijas tiesību sistēmā tiek radīts moderns ģenerālvienošanas slēgšanas koncepts, kas ir vērsts ne tikai uz attiecīgajā nozarē nodarbināto tiesisko interešu aizsardzību un sociālo garantiju stiprināšanu, bet arī darba devēju un darba ņēmēju interešu sabalansēšanu, vienlaikus nodrošinot, ka tiek celts darbinieka kopējais labklājības līmenis.

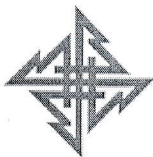
Viena no būtiskākajām nozaru ģenerālvienošanas pievienotajām vērtībām ir tas, ka tās novērš viena standarta piemērošanu pasta nozare, palīdz pielāgot tiesisko regulējumu nozares vajadzībām un situācijai, var noteikt nozares minimālo algu, ņemot vērā konkrētas nozares vidējo nozares atlīdzību, paredzēt instrumentus darbinieku prasmju pielāgošanai darba devēja vajadzībām pasta nozarē

Ņemot vērā iepriekšminēto mēs, Latvijas Sakaru darbinieku arodbiedrības svētku pilnvaroto konferences "Sociālajam dialogam -100" delegāti aicinām:

1. atbalstīt ģenerālvienošanas noslēgšanu pasta nozarē;
2. veicināt sociālo partneru autonomiju un ģenerālvienošanas pārrunas pasta nozarē, kā arī pasta nozares pašregulāciju, paredzot jautājumu loku, par ko nozares darba devēju organizācijas un LSAB var vienojties, neatkarīgi no valsts tiesiskā regulējuma normām;
3. atbalstīt ģenerālvienošanas pasta nozarē noslēgšanu starp LSAB un pasta nozares darba devējiem paredzot augstāku minimālo algu pasta nozarē strādājošajiem;
4. ņemt vērā ārvalstu labo praksi un starptautisko sociālo partneru sadarbību nozaru sociālā dialoga un ģenerālvienošanas pārrunu attīstībai pasta nozarē veicinot uzņēmumu konkurētspēju (tajā skaitā un darbinieku labklājības pieaugumu.

LSAB prezidente

Irēna Liepiņa

LATVIJAS MEŽA NOZARES ARODBIEDRĪBA

Reģ. Nr. 40008045969 Bruņinieku ielā 29/31, Rīgā, LV-1001

Tālr. 67035941, e-pasts: lmna@lmna.lv

Latvijas Brīvo arodbiedrību savienības
priekšsēdētājam Egilam Baldzēnam

NTSP

Par Valdības rīcības plāna deklarāciju

Latvijas Brīvo arodbiedrību savienība (LBAS) un tās dalīborganizācija Latvijas Meža nozares arodbiedrība (LMNA) norāda, ka VMD nodarbina 645 darbiniekus, kuru amata pienākumu izpildei nepieciešama augstākā izglītība, tajā skaitā VMD nodarbina 289 mežziņus ar vidējo bruto darba samaksu 873 eiro (neto darba alga – 622 eiro). LMNA uzsver, ka pie šī brīža darba samaksas līmeņa nav iespējams piesaistīt kvalificētus speciālistus, VMD darbības kapacitātes nodrošināšanai.

Valsts meža dienests (VMD) ir Zemkopības ministra padotībā esoša valsts pārvaldes iestāde, kas atbild par meža politikas realizāciju visā Latvijas teritorijā, uzrauga normatīvo aktu ievērošanu, realizē atbalsta programmas ilgtspējīgas mežsaimniecības nodrošināšanai. Valsts meža dienesta galvenās funkcijas ir:

- uzraudzīt meža apsaimniekošanu, izmantošanu un medības reglamentējošo normatīvo aktu ievērošanu;
- pārtraukt un novērst meža apsaimniekošanu un izmantošanu reglamentējošo normatīvo aktu pārkāpumus;
- piedalīties valsts meža politikas izstrādē un ieviešanā;
- piedalīties Eiropas Savienības lauksaimniecības garantiju un virzības fonda lauku attīstības atbalsta pasākumu izstrādē un ieviešanā.

LMNA ierosina Valdības rīcības plāna Deklarācijā iestrādāt sekojoši pasākumu:

Deklarācijas sadaļa un rīcības joma	Deklarācijā dotais uzdevums	Rīcības plāna pasākums	Atbildīgā institūcija	Līdzatbildīgās institūcijas	Izpildes termiņš (dd.mm.gggg)
NĀKOTNES TAUTSAIMNIECĪBA. Lauksaimniecības politika	Celt Valsts meža dienesta (VMD) kapacitāti tā uzdevumu izpildes nodrošināšanai. Nepieciešams novērst dienesta kapacitātes samazināšanos, kas ir nenovēršama, ja netiks nodrošināta konkurētspējīga darba samaksa nozarē strādājošajiem speciālistiem.	Nepieciešams nodrošināt papildus finansējumu 2,2 miljonu eiro apmērā, dienesta darbinieku darba algas nodrošināšanai.	ZM	Valsts meža dienests (VMD)	01.01.2020

Latvijas Meža nozares arodbiedrības
priekšsēdētāja

I. Siņica